

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1

Factors Affecting Learning Organization of Schools under Chaiyaphum Primary

Educational Service Area Office 1

ณัฐกิตติมา วงศ์สุขสิน¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปณิธาน วรณวัฒน์²

Nattakittima Wongsuksin¹ Asst. Prof. Dr.Panithan Wannawan²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับสภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 2) เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 และ 4) เพื่อสร้างสมการทำนายการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ปีการศึกษา 2563 รวมทั้งสิ้น 327 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie และ Morgan และใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มี 2 ตอน คือ ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพของการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .43 – .79 และมีค่าความเชื่อมั่น .96 และความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .38 – .91 และมีค่าความเชื่อมั่น .95 และสถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความคิดเชิงระบบ รองลงมา ได้แก่ ด้านความรู้รอบรู้ แห่ตน ด้านการเรียนรู้เป็นทีม ด้านแบบแผนความคิด และด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม ตามลำดับ

2. ระดับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วม รองลงมา ได้แก่ ด้านบรรยากาศองค์กร ด้านเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และด้านโครงสร้างองค์กรที่เหมาะสม ตามลำดับ

คำสำคัญ: องค์กรแห่งการเรียนรู้

¹ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

¹Master of Education in Educational Administration. Faculty of Education, Chaiyaphum Rajabhat University.

²อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

²Course teacher in Master of Education Program in Educational Administration Chaiyaphum Rajabhat University

*ผู้ติดต่อ: อีเมล: ณัฐกิตติมา วงศ์สุขสิน, oiwwy.dof@gmail.com

รับเมื่อ 1 มิถุนายน 2564 แก้ไข 20 กรกฎาคม 2564 ตอปรับ 21 กรกฎาคม 2564

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 พบว่า โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านโครงสร้างองค์การที่เหมาะสมมีความสัมพันธ์กับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาสูงสุด รองลงมา ได้แก่ ปัจจัยด้านบรรยากาศองค์การ ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วม และด้านเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ตามลำดับ

4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ได้ร้อยละ 53.90 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสามารถสร้างสมการถดถอยในรูปแบบคะแนนดิบ และคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

สมการทำนายในรูปแบบคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 1.324 + 0.190(X_1) + 0.152(X_2) + 0.115(X_3) + 0.097(X_4)$$

สมการทำนายในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = 0.0298(Z_1) + 0.235(Z_2) + 0.194(Z_3) + 0.162(Z_4)$$

ABSTRACT

This research purposed to 1) study the level of learning organization of schools under Chaiyaphum Primary Educational Service Area Office 1, 2) study the factors affecting learning organization of schools under Chaiyaphum Primary Educational Service Area Office 1, 3) To study the relationship between the factors affecting the learning organization of schools under Chaiyaphum Primary Educational Service Area Office 1, and 4) conduct prediction equation between the factors affecting learning organization of schools under Chaiyaphum Primary Educational Service Area Office 1. The samples in this research were 327 school administrators and teachers under Chaiyaphum Primary Educational Service Area Office 1, the academic year 2020. The sample size was obtained from Krejcie and Morgan Table and employed multi-stage random sampling. The instrument in this research was a set of 5-rating scale questionnaires consisted of 2 parts: the first part was on the opinion learning organization of schools questionnaires with the discrimination between .43 – .79 and the reliability of .96., and the second part was on factors affecting learning organization of schools questionnaires with the discrimination between .38 – .71 and the reliability of .95. The statistics used included frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson correlation coefficient, and multiple regression analysis.

The results were as follows:

1. The condition of being a learning organization of schools under Chaiyaphum Primary Educational Service Area Office 1 according to the opinions of the school administrators and teachers overall were at the highest level. When considering each aspect, the highest mean was systematic thinking. It was followed by personal mastery, team learning, thinking patterns and having a shared vision, respectively.

2. The factors level affecting learning organization of schools under Chaiyaphum Primary Educational Service Area Office 1 towards the opinions of schools administrators and teachers overall was at the highest level. When considering each aspect, the sharing vision had the highest mean. It was followed by the organizational climate, technology facilitates learning, and appropriate organizational structure, respectively.

3. The relation between factors affecting learning organization of schools under Chaiyaphum Primary Educational Service Area Office 1 found that the overall had a positive relationship at a high level significantly different at the level of .01. When considering each aspect, the appropriate organizational structure had a relation with being a learning organization at the highest level. It was followed by an organizational climate, sharing vision, and technology that facilitates learning, respectively.

4) Factors affecting learning organization of schools in the aspects of the appropriate organization structure, sharing a vision, organizational climate, and technology that facilitates learning could predict the learning organization of schools under Chaiyaphum Primary Educational Service Area Office 1 at 53.90 percent with significantly different at the level of .01 and could be conducted the row and standard score of regression as follows:

Row Score regression equation

$$\hat{Y} = 1.324 + 0.190(X_1) + 0.152(X_2) + 0.115(X_3) + 0.097(X_4)$$

Standard Score regression equation

$$\hat{Z} = 0.0298(Z_1) + 0.235(Z_2) + 0.194(Z_3) + 0.162(Z_4)$$

Key words: Learning Organization

ภูมิหลัง

ภายใต้สภาวะการเปลี่ยนแปลงของโลกที่รวดเร็วและต่อเนื่องในทุกด้าน ซึ่งเป็นผลจากการพัฒนาการติดต่อสื่อสาร การคมนาคมขนส่งและเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่แสดงให้เห็นถึงการเจริญเติบโตของความสัมพันธ์ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง เทคโนโลยี และวัฒนธรรมที่เชื่อมโยงระหว่างปัจเจกบุคคล ชุมชน หน่วยงานธุรกิจ และรัฐบาลทั่วทั้งโลก ซึ่งเรียกกันว่า โลกาภิวัตน์ (รูสนานี ยาโม, 2555, หน้า 14) สภาวะนี้ส่งผลให้องค์การต่าง ๆ ต้องมีการเปลี่ยนแปลงและปรับตัวอย่างรวดเร็ว เกิดการแข่งขันที่รุนแรงมากขึ้นทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน องค์กรใดมีความสามารถที่จะเรียนรู้ได้เร็วกว่าคู่แข่ง ก็จะเป็นองค์กรที่มีความได้เปรียบในการแข่งขัน และสร้างความเป็นเลิศให้กับองค์กร แต่องค์กรใดจะเรียนรู้ได้ต้องผ่านการเรียนรู้ของคนในองค์กร ดังนั้นองค์กรที่จะสามารถอยู่รอดและแข่งขันได้นั้น ต้องเป็นองค์กรที่สามารถสร้างความผูกพันและความสามารถของบุคลากรได้อย่างต่อเนื่องทั่วถึงทุกระดับ ในองค์กรนั้น คือ องค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) (ศิริภรณ์ จำปาทอง, 2559, หน้า 12)

สำหรับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ได้ถูกกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 หมวดที่ 3 การบริหารราชการ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐมาตรา 11 กล่าวว่า ส่วนราชการมีหน้าที่พัฒนาความรู้ในส่วนราชการ เพื่อให้มีลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ โดยต้องรับรู้ข่าวสารและสามารถประมวลความรู้ในด้านต่าง ๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติราชการได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และเหมาะสมกับสถานการณ์ รวมทั้งต้องส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความสามารถ การสร้างวิสัยทัศน์ และการปรับเปลี่ยนทัศนคติของข้าราชการในสังกัดให้เป็นบุคคลที่มีประสิทธิภาพและมีการเรียนรู้ร่วมกัน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2551, หน้า 4) กล่าวคือ การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของหน่วยงานภาครัฐจะเป็นการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันและช่วยให้สังคมไทยสามารถยืนหยัดอยู่ได้อย่างมั่นคง เกิดภูมิคุ้มกันและมีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม ส่งผลให้การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559, หน้า 13) สอดคล้องกับ Senge (1994, p. 3) ที่ได้กล่าวว่า องค์กรแห่งการเรียนรู้ คือ สถานที่ซึ่งทุกคนสามารถขยายศักยภาพของตนเองได้อย่างต่อเนื่อง สามารถสร้างผลงานตามที่

ตั้งเป้าหมายไว้ เป็นที่ซึ่งเกิดรูปแบบการคิดใหม่ ๆ หลากหลายมากมาย ที่ซึ่งแต่ละคนมีอิสระที่จะสร้างแรงบันดาลใจ และเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า เป็นองค์การที่สมาชิกได้มีการขยายขอบเขตความสามารถของตนเองอย่างต่อเนื่องทั้งในระดับบุคคล ระดับกลุ่ม และระดับองค์กร เพื่อนำไปสู่จุดมุ่งหมายที่บุคคลในระดับต่าง ๆ ต้องการอย่างแท้จริง ซึ่งประกอบไปด้วยวิสัย 5 ประการ ได้แก่ ความรอบรู้แห่งตน แบบแผนความคิด การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน การทำงานเป็นทีม และการคิดเชิงระบบ

การพัฒนาองค์การแห่งการเรียนรู้ให้ประสบความสำเร็จนั้น เปรียบเสมือนหัวใจหลักของการพัฒนาองค์การ องค์การจึงต้องมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก เพื่อให้เหมาะสมกับบุคลากรและองค์การให้มากที่สุด (อารยา บวรพานิชย์, 2553, หน้า 3) ซึ่งการพัฒนาศานศึกษาสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้เป็นการจัดการศึกษารูปแบบหนึ่ง ที่ถือเสมือนว่า ทุกส่วนประกอบ ทุก ๆ คนโดยเฉพาะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้มีส่วนได้เสีย ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างเป็นระบบ แล้วนำเอาสิ่งที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันมาเป็นข้อตกลงร่วมกัน การบริหารจัดการการศึกษาของสถานศึกษา โดยมีผลผลิต (นักเรียน) ของสถานศึกษาเป็นหลักเป้าหมาย (Marquardt and Reynolds, 1994, p. 101)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 เป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการจัดและส่งเสริมการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีสถานศึกษาในความรับผิดชอบ โดยครอบคลุมพื้นที่ 5 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอเมือง อำเภอบ้านเขว้า อำเภอคอนสวรรค์ อำเภอภักดีชุมพลและอำเภอหนองบัวแดง รวมทั้งสิ้น จำนวน 230 โรงเรียน โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน รวมทั้งสิ้น 2,190 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1, 2563, หน้า 3)

จากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (O-net) ทำให้พบว่ามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ต่ำ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1, 2563, หน้า 1) ซึ่งเป็นปัญหาที่สะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพของการจัดการการศึกษา และกระบวนการจัดการเรียนรู้ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ดังนั้นการหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาจึงจำเป็นต้องวิเคราะห์ประเด็นที่คาดว่าจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับผลสอบของนักเรียน ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำอย่างต่อเนื่อง นั้นอาจเป็นผลจากการที่ผู้เรียนขาดองค์ความรู้ ขาดความเข้าใจ ขาดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ หรืออาจเป็นเพราะสถานศึกษาไม่มีความเป็นองค์การการเรียนรู้ จึงส่งผลต่อคุณภาพนักเรียน ดังนั้นเพื่อเป็นพัฒนาคุณภาพและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน จึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่สถานศึกษาต้องพัฒนาองค์การของตน สู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ พร้อมในทุก ๆ ด้าน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ

จากสภาพและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาระดับสภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และศึกษาว่ามีปัจจัยใดบ้าง ที่เป็นตัวทำนายการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผน และกำหนดทิศทางในการบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

คำถามการวิจัย

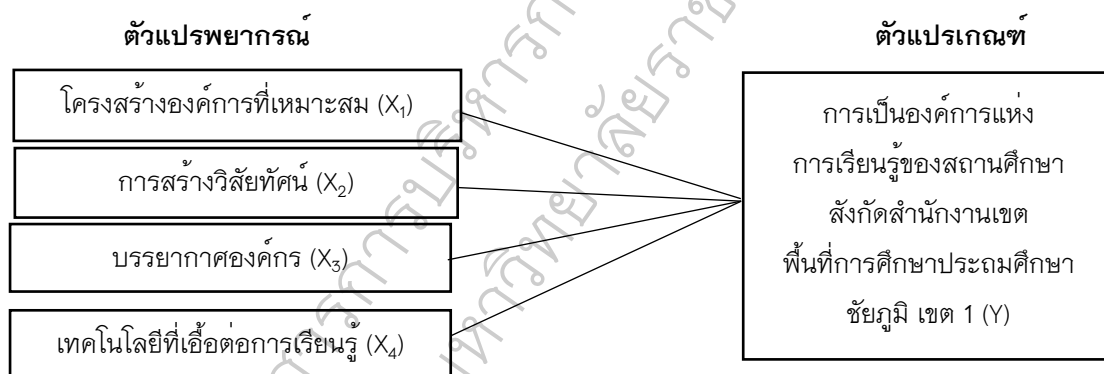
1. สภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 อยู่ในระดับใด

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 อยู่ในระดับใด
3. ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 เป็นอย่างไร
4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สามารถร่วมกันพยากรณ์การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ได้หรือไม่

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับสภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1
2. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1
4. เพื่อสร้างสมการทำนายการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในงานวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ปีการศึกษา 2563 จาก 230 โรงเรียน จำนวน 2,190 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ปีการศึกษา 2563 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 327 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จของ Krejcie and Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 43) แล้วใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม ตอนที่ 1 ตำแหน่งการทำงาน มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพของการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ตามกรอบแนวคิดของ Senge (1994, หน้า 52) เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยกำหนดตัวเลือกไว้ 5 ระดับ ตามแนวทางการสร้างเครื่องมือของ Likert จำนวน 52 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .43 – .79 และมีค่าความเชื่อมั่น .96 ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวทางการสร้างเครื่องมือของ Likert จำนวน 40 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .38 – .91 และมีค่าความเชื่อมั่น .95

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขออนุญาตขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิถึงกลุ่มตัวอย่าง
2. แจกแบบสอบถามด้วยตัวเอง จำนวน 327 ฉบับ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้วิเคราะห์หาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ ค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถามโดยค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Congruence) ค่าอำนาจจำแนกโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson' Product-Moment Correlation Coefficient) และค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค (Alpha Coefficient)
2. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) และการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความคิดเชิงระบบ รองลงมา ได้แก่ ด้านความรอบรู้แห่งตน ด้านการเรียนรู้เป็นทีม ด้านแบบแผนความคิด และด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม ตามลำดับ
2. ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วม รองลงมา ได้แก่ ด้านบรรยากาศองค์การ ด้านเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และด้านโครงสร้างองค์การที่เหมาะสม ตามลำดับ
3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 พบว่า โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านโครงสร้างองค์การที่เหมาะสมมีความสัมพันธ์กับการเป็นองค์การ

แห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาสูงสุด รองลงมา ได้แก่ ปัจจัยด้านบรรยากาศองค์การ ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วม และด้านเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ตามลำดับ

4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ได้ร้อยละ 53.90 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสามารถสร้างสมการถดถอยในรูปแบบคะแนนดิบ และคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

สมการทำนายในรูปแบบคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 1.324 + 0.190(X_1) + 0.152(X_2) + 0.115(X_3) + 0.097(X_4)$$

สมการทำนายในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = 0.0298(Z_1) + 0.235(Z_2) + 0.194(Z_3) + 0.162(Z_4)$$

อภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 5 ด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความคิดเชิงระบบ รองลงมาได้แก่ ด้านความรอบรู้แห่งตน ด้านการเรียนรู้เป็นทีม ด้านแบบแผนความคิด ทั้งนี้เพราะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 มีการจัดอบรมและพัฒนาตนเองให้กับครูผู้สอนอย่างสม่ำเสมอ ส่งเสริมให้ครูผู้สอนสร้างผลงานทางวิชาการ เรียนรู้ทักษะและเทคโนโลยีใหม่ ๆ มีการจัดการบรรยากาศเอื้อต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทั้งภายในและภายนอกองค์การ เปิดโอกาสในการแสดงความคิดเห็นในการทำงาน มีการประเมินและติดตามผลอย่างต่อเนื่อง และนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงระบบการทำงานอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งใช้หลักแนวคิดของการสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้ของ Senge (1994, หน้า 52) ที่กล่าวว่า หลักในการสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นที่จะผลักดันและสนับสนุนให้เกิดองค์การแห่งการเรียนรู้ขึ้น ประกอบด้วย ความรอบรู้แห่งตน แบบแผนความคิด การมีวิสัยทัศน์ การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม และการคิดอย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ แพนศรี ศรีจันทร์ (2554, หน้า 166) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของบุคลากรสายสนับสนุน กรณีศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน พบว่า ปัจจัยด้านภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ วิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์การ ด้านโครงสร้างองค์การ และระบบการจัดการ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านความสามารถของบุคลากร การเสริมแรงและการจูงใจ ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของบุคลากรสายสนับสนุน กรณีศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน โดยรวมอยู่ในระดับสูงมาก

2. สภาพปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วม รองลงมาได้แก่ ด้านบรรยากาศองค์การ ด้านเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และด้านโครงสร้างองค์การที่เหมาะสม ตามลำดับ ทั้งนี้เพราะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ให้บุคลากรร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ที่สามารถสะท้อนถึงนโยบาย วัตถุประสงค์ และดำเนินการตามวิสัยทัศน์ที่ตั้งไว้ ผู้บริหารมีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างเหมาะสมตามความรู้ความสามารถและความถนัด ให้ความสำคัญกับตำแหน่งงานทุกตำแหน่งในองค์การ และมีโครงสร้างการบริหารที่ยืดหยุ่น อีกทั้งผู้บริหารมีการติดตั้งโครงสร้างพื้นฐานของเทคโนโลยีสารสนเทศให้กับบุคลากรทุกคนได้ใช้แลกเปลี่ยนสารสนเทศและการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เป็นไปตามแนวคิดของ Marquardt and Reynold (1994,

p. 47) พบว่ามีลักษณะปัจจัย 11 ประการที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ได้แก่ 1) โครงสร้างที่เหมาะสม 2) วัฒนธรรมการเรียนรู้ขององค์กร 3) การเพิ่มอำนาจและความรับผิดชอบในงาน 4) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม 5) การสร้างและการถ่ายโอนความรู้ 6) เทคโนโลยีการเรียนรู้ 7) การมุ่งเน้นคุณภาพ 8) กลยุทธ์ 9) บรรยากาศที่สนับสนุน 10) การทำงานเป็นทีมและแบบเครือข่าย และ 11) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งรัตน์ ดวงสร้อยทอง (2555, หน้า 139) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของมหาวิทยาลัยจันทรเกษม พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้านโครงสร้างองค์กร ด้านวิสัยทัศน์และกลยุทธ์องค์กร ด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านบรรยากาศองค์กร ด้านการจัดการความรู้ในองค์กร ด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านระบบบริหารองค์กร และด้านแรงจูงใจ โดยพบว่า ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงสุดต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ รองลงมาคือด้านวิสัยทัศน์และกลยุทธ์องค์กร และด้านการจัดการความรู้ในองค์กร ตามลำดับ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และภาพรวมทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์กับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา อยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านโครงสร้างองค์กรที่เหมาะสม มีความสัมพันธ์กับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาสูงสุด เนื่องจากสถานศึกษา บุคลากร ผู้นำของสถานศึกษา มีความเป็นเอกภาพ และการทำงานไปในทิศทางเดียวกัน วางระบบงาน มีขั้นตอน ไม่ซ้ำซ้อน มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างเหมาะสม ตามความรู้ความสามารถและความถนัด การติดต่อสื่อสาร มีความสะดวกทั้งภายในสถานศึกษาและภายนอกสถานศึกษา ปัจจัยรองลงมาคือ ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วม และด้านเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เนื่องจากสถานศึกษา บุคลากร ผู้นำของสถานศึกษา และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียร่วมกัน ได้กำหนดวิสัยทัศน์ขึ้นมาไว้อย่างกระชับและชัดเจน โดยคำนึงถึง ผู้เรียนเป็นอันดับแรก และมีการกำหนดพันธกิจและยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ร่วมกัน พร้อมกันนี้ยังมีการส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์อย่างสม่ำเสมอ มีการติดตามผลการดำเนินงานตามวิสัยทัศน์ที่ตั้งไว้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งสถานศึกษาส่งเสริมการนำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาปรับใช้ในการปฏิบัติงาน ปรับเทคโนโลยีให้ทันสมัยอยู่เสมอ และมีแผนการใช้เทคโนโลยีในสถานการณ์ที่เกิดโรคระบาด เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับ รุสนานี ยาโม (2555, หน้า 149) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อสภาพการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อสภาพการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้กับสภาพการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ทั้ง 11 ปัจจัย มีความสัมพันธ์กับสภาพการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญ .01 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับสภาพการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในระดับค่อนข้างสูง 4 ปัจจัย เรียงตามลำดับจากค่าความสัมพันธ์สูงไปหาต่ำ ได้ดังนี้ ด้านการจูงใจ ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กรด้านวิสัยทัศน์ และกลยุทธ์

4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 คือ ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์กรที่เหมาะสม ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วม ด้านบรรยากาศองค์กร และด้านเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยปัจจัยทั้งสี่ด้าน เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อองค์การแห่งการเรียนรู้ เป็นแนวทางหลักในการสร้างองค์การให้เกิดการเรียนรู้ขึ้น เพื่อที่จะผลักดันและสนับสนุนให้เกิดองค์การแห่งการเรียนรู้ โดยจัดโครงสร้างในการมอบหมายหน้าที่และความรับผิดชอบให้ฝ่ายต่าง ๆ

อย่างเป็นระบบ และตามความรู้ความสามารถของบุคลากร มีรูปแบบของโรงเรียนที่สามารถส่งเสริมพัฒนาองค์กร และบุคลากรไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โลกยุคใหม่มีการเปลี่ยนแปลง องค์กรทุกองค์กรต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงโดยไม่หยุดนิ่ง ตลอดจนคิดแก้ปัญหา นวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถ และเพิ่มศักยภาพ ให้เท่าเทียมเท่าทันกับองค์กรอื่น ดังนั้น การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้จึงเป็นการส่งเสริม สนับสนุน เชื้อต่อองค์กรเกิดกระบวนการเรียนรู้ในสังคมยุคไร้พรมแดน มีส่วนให้องค์กรเกิดการเรียนรู้กับองค์กรอย่างเป็นระบบอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ อีกทั้งการมีวิสัยทัศน์ร่วมกันนั้น องค์กรและบุคลากรต้องมีวิสัยทัศน์ที่ตนเองต้องการเพื่อคาดหวังสิ่งที่จะต้องเรียนรู้และไปให้ถึงจุดมุ่งหมายที่ต้องการ และต้องพัฒนากลยุทธ์มุ่งสู่การบรรลุเป้าหมาย ทำให้การเรียนรู้ที่สามารถนำองค์กรไปสู่วิสัยทัศน์ที่กำหนดขึ้น ดังที่ Marquardt (1996, p. 153) สนับสนุนว่า การเรียนรู้ของบุคลากรจะเป็นจุดเริ่มต้น คนในองค์กรจะต้องให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ฝึกฝน ปฏิบัติ และเรียนรู้อย่างต่อเนื่องไปตลอดชีวิต (Lifelong Learning) เพื่อเพิ่มศักยภาพของตนเองอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับ อีรพงษ์ วงษ์หนองหอย (2552, หน้า 146 – 148) ได้ศึกษาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยทางการบริหารมีความสัมพันธ์กับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง และปัจจัยทางการบริหาร 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการจูงใจ ด้านเป้าหมายและข้อมูลย้อนกลับ ด้านเทคโนโลยีและระบบงาน ด้านการสร้างวิสัยทัศน์และพันธกิจรวม และด้านภาวะผู้นำทางสามารถร่วมกันพยากรณ์ได้ว่าส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ได้ร้อยละ 72.20 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

- 1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรกำหนดนโยบาย สนับสนุนให้บุคลากรมีโอกาสศึกษาดูงาน และเข้ารับการฝึกอบรมเพิ่มเติมอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เกี่ยวกับการสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้
- 1.2 ผู้เกี่ยวข้องในการรับผิดชอบในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดแนวทางในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาไว้ในหลักสูตรการพัฒนาภาวะผู้นำ เช่น การสร้างวิสัยทัศน์ร่วม การจัดโครงสร้างองค์กรที่เหมาะสม เป็นต้น เพื่อส่งเสริมให้สถานศึกษาของตนเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้
- 1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง ควรมีการส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาครูในปัจจัยด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะในด้านการจัดการความรู้ การใช้เทคโนโลยีเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ แนวทางการปฏิบัติในเรื่องการเป็นองค์กรต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยจัดอบรม หรือจัดหาคู่มือ ตำราเอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ให้ครูได้ศึกษา
- 1.4 สถานศึกษาควรมีกระบวนการส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ให้ครูและนักเรียนมีการประดิษฐ์คิดค้น มีเรียนรู้สิ่งใหม่ร่วมกัน รวมทั้งร่วมกันสร้างสื่อการสอนอย่างสร้างสรรค์
- 1.5 สถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรสร้างบรรยากาศในองค์กรร่วมกัน ให้มีความรู้สึกเป็นเจ้าของโรงเรียน มีจิตวิญญาณในการพัฒนานักเรียนให้มีประสิทธิภาพ สร้างภูมิใจในด้านบวกให้กับบุคลากรในองค์กร

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

2.1 การวิจัยนี้มีเกณฑ์ศึกษาเฉพาะในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 เท่านั้น ควรจัดให้มีการทำการวิจัยต่อเนื่องไปยังองค์การอื่น ที่มีรูปแบบโครงสร้างหรือลักษณะเฉพาะที่แตกต่างออกไป รวมถึงควรนำปัจจัยดังกล่าวไปศึกษาในเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.2 ควรนำผลการศึกษาไปต่อยอดวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 เพื่อให้ทราบถึงอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลโดยรวมของตัวแปรต่าง ๆ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาได้อย่างเป็นรูปธรรม

2.3 สามารถนำผลการศึกษามาเป็นข้อมูลพื้นฐานเพื่อต่อยอดสู่การวิจัยเชิงพัฒนา

เอกสารอ้างอิง

- ธีรพงษ์ วงษ์หนองหอย. (2552). *ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนขนาดเล็ก* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น. การศึกษาอิสระ ศษ.ม. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- รุ่งรัตน์ ดวงสร้อยทอง. (2555). *ปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของ มหาวิทยาลัยจันทระเกษม*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- รุสนานี ยาโม. (2555). *ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อสภาพการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ศิริภรณ์ จำปาทอง. (2559). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ชัยภูมิ: มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1. (2563). *ข้อมูลจำนวนผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน: ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2563*. ชัยภูมิ: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1.
- _____. (2563). *รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-net) ปีการศึกษา 2563*. จาก: http://wadpon.chaiyaphum1.go.th/O-NET_63. สืบค้นเมื่อ 17 สิงหาคม 2563
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2551). *พระราชบัญญัติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546*. จาก: <http://www.opdc.go.th>. สืบค้นเมื่อ 17 สิงหาคม 2563
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง (พ.ศ. 2560 – 2564)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานยกรัฐมนตรื.
- อารยา บวรพานิชย์. (2553). *ความคิดเห็นของบุคลากรมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี*. วิทยานิพนธ์ บธ.ม. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- Marquardt, M. J. (1996). *Building the learning organization: A systems approach to quantum improvement and global success*. New York: McGraw-Hill.
- Marquardt and Reynolds A. (1994). *The Global Learning Organization*. New York: Irwin Professional Publishing.
- Senge. (1994). *The Fifth discipline: The Art and Practice of the Learning Organization*. New York: Currency Doubleday.